

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. ☐ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vin. ☐ ☐ ☐ ☐
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). ☐ ☐ ☐ ☐
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 17.

V Ljubljani, dne 29. oktobra 1910.

Letnik III.

Važne zadeve.

Mladeniški tečaj.

Kakor doslej že dve leti, priredi tudi letos Z. O. v Ljubljani mladeniški tečaj. Glasom sklepa odborove seje na Brezjah se ima vršiti ta tečaj prihodnji mesec, in sicer od 13. do 26. Prvi teden je namenjen za člane mlajših odsekov, drugi pa za one starejših odsekov. Predsedstvo Z. O. se bo pri prihodnji seji pečalo s podrobnim načrtom za ta tečaj in bo potem takoj ta načrt objavilo. Za danes opozarjamo odseke, da naj že sedaj razmišljajo, kako se bodo tečaja udeležili, da bo predsedstvo takoj dobilo odgovore na vprašalne pole.

Občni zbor Z. O.

27. novembra, t. j. dan po mladeniškem tečaju, bo Z. O. položila račun o svojem delovanju od lanskega leta meseca novembra do tega dne. Vsak račun o velikem ali malem gospodarstvu vzame precej časa. Pri računih je treba biti natančen, ker številke govore. Mi bi radi, da bi številke, ki jih bomo podali na letošnjem občnem zboru, podale jasno in zanesljivo sliko o naši moči in tudi o nedostatkih, ki so že v naši armadi. Prihodnji mesec bo predsedstvo Z. O. razposlalo vprašalne pole odsekom, na podlagi katerih bo potem v to določeni referent sestavil statistiko. Odseke prosimo, da nam poročajo točno, zanesljivo in natančno! Poleg tega pa prosimo odseke, da se pripravijo že sedaj na to, da pošljejo na ta občni zbor svoje zastopnike, kakor zahteva to naš poslovnik.

Zlata knjiga,

ki se, kakor čujemo, po odsekih jako pridno razlaga, bo predstavljena v češčino in hrvaščino. Z. O. je lahko ponosna na to, da bo dala s to knjigo tudi bratskima narodoma podlago, na kateri edini se bo mogla njih mladeniška organizacija uspešno razviti.

Okrožja.

Nekatera okrožja ne pošiljajo redno prepisov zapisnikov. Opozarjamo jih, da so to dolžna storiti. Če ne izpolnijo dolžnosti, je to znamenje, da ne poznajo načela

discipline in reda naše organizacije. Odgovor od njih bomo zahtevali na občnem zboru!

Knjigovodstvo za odseke.

Že pri nekaterih odborovih sejah Z. O. in že večkrat pri sejah predsedstva Z. O. je prišlo na vrsto vprašanje, kako naj si odseki uredijo svoje poslovne knjige. Rešitev vprašanja je jako enostavna. Gotovo se nahaja v knjižnici nemalo naših izobraževalnih društev I. Podlesnika: Knjigovodstvo I. del. Naj vzamejo odborniki odseka pri par sejah to knjigo v roke in naj temeljito preštudirajo tisti odstavek, v katerem govori pisatelj o »Knjigovodstvu za društva«. Načrt je napravljen temeljito in enostavno. Ako si odseki po tem načrtu uredijo svoje poslovne knjige, bomo imeli kmalu pri vseh odsekih enotno izpeljano pisarniško poslovanje, kar edino je želeli. Kje pa dobiti potrebne knjige? Tudi to vprašanje se večkrat ponavlja. Pa je tudi zelo enostavno! V gori omenjeni knjigi so napravljeni tudi vzorci za posamezne, za poslovanje potrebne knjige. Naj se nabavi torej čisto navadne trgovske knjige in naj se strani na njih črtajo tako kot so črtani vzorci za posamezne knjige. To je sicer nekoliko zamudno, toda zelo poceni. Če pa bo napravil občni zbor Z. O. sklep, da morajo vsi odseki imeti po gori navedenem vzorcu urejene svoje poslovne knjige, potem bo gotovo »Katoliška Bukvarna« radevolje založila za te knjige potrebne tiskovine. Dotedaj pa naj si odseki pomagajo na tu omenjeni način.

Za vzgled vsemu ljudstvu.

»Zlata knjiga« nalaga Orlom strogo dolžnost živeti kolikormogoče tako, da bodo za zgled celemu ljudstvu. To pa imajo Orii priliko pokazati zlasti v občevarjanju z ljudstvom, s katerim pridejo dan na dan v dotiko.

Občevati s soljudmi pa tudi ni tako lahko, kakor si kdo misli; tudi za to je treba šole in vaje. Ravno kar se tiče občevarjanja s soljudmi in tovariši so mladeniči silno lah-

komišljeni; ne pazijo, kaj in kako govore in kako se vedejo. Zato nima marsikatero društvo pravega ugleda v fari, ko so njega člani v občevanju z ljudmi otročji, sirovi in se od drugih v ničemur ne ločijo.

Kakšno bodi naše občevanje z ljudmi, to nas na posebno lep in vzpodbuden način uči Jezus Kristus.

Naš Izveličar je veliko občeval z ljudstvom. Pač se je mimogrede, tako v začetku svojega javnega delovanja štirideset dni in tudi pozneje večkrat odtegnil javnosti, da se telesno spočije, dušno pa okrepi in zbere v molitvi, sicer pa je bil vedno med ljudmi in sredi najživahnjšega vrvenja.

Prišel je že na svet v jako živahnem času. Rimski cesar je bil zapovedal, da se vsi podaniki njegove države preštejejo, vpišejo v tozadevne liste in napovedo svojo starost, premoženje ter druge razmere. Takega dne, ko se je vršilo štetje v mestecu Betlehemu in so ondi bili zbrani judovski imenitniki, rimski uradniki iz vseh delov sveta, bogatini in reveži, in so se vršile pojedine in zabave v gradu nad mestom, se je ponoči porodil naš Izveličar.

Potem pa, ko je bil v Egiptu in Nazaretu do tridesetega leta, sicer ni še občeval s širnim svetom, a je občeval z Nazarečani in okoličani, ki so naročevali dela pri njegovem krušnem očetu, Svetemu Jožefu, tesarju. Saj je bil sam Jezus takrat tesar in vsi so imeli priliko gledati ga, kako je od zore do mraka marljivo delal. Bil je pobožen, priden in ljubeznjiv mladenič, ki so ga vsi globoko spoštovali in tu je Jezus z največjo ljubeznijo občeval zlasti s tistimi takozvanimi nižjimi sloji — rokodelci, kmeti iz okolice, viničarji in ribiči — katerim je Sveta družina sama pripadala. Tu že je naš Izveličar v tistem preprostem, a krepkem in pesniškem ljudskem jeziku, polnim prispodob iz domačega življenja, govoril, s katerim je pozneje pridobival zase učence in ljudstvo. Že v Nazaretu je bil s svojo milobo in delavnostjo za zgled celemu domačemu okraju.

Kaj pa šele potem, ko je vstal in se po naročilu Boga Očeta napotil iz tihega in skoro nepoznanega Nazareta sredi med svoje ljudstvo tja do Jeruzalema v mogočnem templu, ki je bil ena največjih stavb na celim svetu in kjer se je vsako leto na velikonočne praznike zbralo do milijon judovskega domačega in na tujem naseljenega ljudstva celo iz današnje Angleške, iz Afrike in Španije! Nobeno ime ni bilo tako javno kakor ime Jezusovo. Skoro bi rekli, da ga je vsak otrok poznal v Izraelu; poznali so ga ošabni in bogati saduceji, učeni pismouki, strastni farizeji, pogani, vojaki, colninarji, dvorjani, moški in ženske. Govoril je na polju, po cestah, na gričih, po domovih, pri gostijah, v templu. Če bi se bil postavil na čelo kaki tihi bratovščini,

kakor jih je bilo takrat več v deželi, in se podal s svojimi učenci preko Jordana v puščavo in ondi z njimi živel mirno in nemoteno samostansko življenje, ne bi bil vzbudil sovraštva starešin in pismarjev, ki so ga k smrti obsodili, ker jim je bil najbolj v javnosti napoti.

In tako je moralo biti: Jezus je moral med nami eno življenje z nami živeti, da bi nam za zgled bil, kako je treba v vsakem slučaju, v vseh razmerah in okoliščinah bogudopadajoče živeti, delati in moliti, bližnjika ljubiti in mogočnost božjo oznanjati.

Zato pa si je naš Gospod ravno s tem svojim mnogim in prisrčnim občevanjem, ki ga je spravilo v dotiko z vsemi sloji in stanovi, pridobil srca, zaupanje in ljubezen. Naš Gospod se je navadam svojih deželanov prilagodil — izvzemši seveda grešnih reči — se jim kolikormogoče približeval; ni od ljudstva bežal, marveč se za vse, kar ga je zadevalo, zanimal. Ni čuda, da ga je ljudstvo zato tako rado imelo. Jezus je sam opozoril ljudstvo, da on ni kakor n. pr. Janez Krstnik, ki je v puščavi živel in v puščavi tudi učil, ki ni šel k ljudem, ampak so morali ljudje k njemu, da jih je krstil in so se pokesali svojih grehov. Zato pa je tudi Sv. Pismo Stare Zaveze Jezusa Kritusa prorovalo kot ženina, lepega po postavi, ustni od ljubeznjivosti kipeče, čelo maziljeno z oljem veselja in s sladkim glasom vabečega ljudstvo, svojo nevesto. Naš Gospod je šel med bolnike in grešnike, sredi v brloge pregrehe, zakaj on ni ničesar sovražil, kar je bil ustvaril in ni ponižnih, žalostnih in grešnih ljudi samo k sebi vabil, ampak se je sam k njim sklonil.

Tako Jezus Kristus.

Kakšno pa je bilo to občevanje, to je zdaj za nas najbolj važno vprašanje.

To občevanje je bilo 1. z g l e d n o.

Zgledno je predvsem tisto življenje, ki se ravna popolnoma po volji božji. In Jezus se je skoziinskozi ravnal po tej volji. Zakaj je naš Gospod celih trideset let svoje mladosti prebil v neznatnem Nazaretu, zakaj ne v Jeruzalemu sredi veljakov, v bogati hiši, sredi učenjakov in uradnikov? Zakaj je sploh izvolil za torišče svoje velike delavnosti Galilejo, majhno deželico, zakaj ne Rima ali Aten, koder se je ves tedanji svet zbiral? Zakaj je učil trdovratne, svojeglave, omejene Jude, ki so ga naposled križali, zakaj ne finih in za resnico dostopnejših poganov? Zakaj si je izvolil za apostole preproste ribiče obrtnike iz Galileje in zbiral okoli sebe le nepoznane ljudi, ženske, ki so jih tedaj zaničevali in za menj vredne imeli in podobne revne ljudi, vsled česar so ga njegovi nasprotniki razkričali za »grešnika«? Zakaj vse to? Zato, ker je hotel vseskozi izpolnjevati voljo Očeta, kojega pota so naši pameti nepojmljiva in skrivnostna. Rekel je Jezus, da je

izpolnjevati voljo Očeta njegova edina naloga na svetu in zato ni pahljal od sebe ne grešnice Samaričanke, ne plašljivca pismouka Nikodema, ne izdajavca Juda, ki mu ga je poslal in izročil Oče. »Kar je Bogu dopadljivo, to storim vselej,« je Kristus rekel, čeprav se je zdelo časih, kar mu je naložil Oče, težavno, zoprno, nizko in brez slave.

Gospod Jezus pa je tudi marljivo molil. Bil je sam Bog in zato vedno, vsak čas svojega življenja z Bogom združen, a je vendarle še posebej molil, da nam da zgled, kako moramo iskati v Bogom zveze v molitvi, da naša duša v svetovnem vrvenju in življenju ne usahne.

Izveličar je nadalje v svojem občevarju z ljudmi bil vedno skrajno odkritosrčen in resničen. On ni govoril in se ni obnašal dvoumno, dvorezno, hinavsko ali priliznjeno. Vsakemu je jasno povedal, kar mu gre; Jezus Kristus je pretrpel kruto smrt ravno zavoljo svoje odkritosrčne moške in neizprosne odločnosti, s katero je razgalil farizejsko hinavstvo in izprijenost pismoukov. »Jezus je znal biti strahovit v svoji odkritosrčnosti nasproti kvarivcem resnice,« pravi lepo Meschler S. J. Naš Gospod je bil res možat od kraja do konca svojega življenja; ni se nikomur laskal, nikogar brez potrebe in zasluge hvalil, nikomur delal praznih obljub, nikomur prikrival težav, ki ga čakajo, nikogar v svoje namene izrabljaj. Res — naš Gospod je bil živa resnica!

Potem pa je Jezus Kristus v občevarju z ljudmi kazal vedno in povsod popolno nesebičnost. Veliko ljudi je Kristusa globoko ljubilo, koliko bogastva, koliko prijetnosti življenja, koliko prijateljev, priprošnjikov in priporočnikov pri mogočnikih tega sveta bi si bil na ta način lahko pridobil! Pa si ni! Zastonj je pridigoval, zastonj gobovce zdravil, ne hiše ne ležišča ne zglavja ni imel svojega. Tudi k svojim sorodnikom se ni zatekal, ni iskal doma, se je skoro čisto odrekel prijaznosti domače střehe in tolažbe in od svojih učencev je zahteval, da krote v sebi nagnjenost do domačije, da ne pozabijo svojih velikih ciljev. Tudi ni hotel biti ljubljeneec in slavljenec naroda, ni mu bilo zato, ali o njem govorijo ali ne govorijo, se je umikal ljudstvu, kadar ga je hvalilo in hotelo do časti povzdigniti, ni maral za slavospve in pravtako ni iskal naklonjenosti vladajočih krogov. Zavoljo tega, ker ni prav nič za čast maral, je bil mnogim naravnost v pohujšanje. Zato pa je Gospod mogel biti tudi tako požrtvovalen, da je vse dal za tiste, ki jih je ljubil.

Torej zgledno življenje: življenje čisto po volji božji, življenje molitve, življenje vseskozi resnično, življenje nesebično!

Občevarje Gospoda z ljudmi je bilo 2. blagonosno in koristno.

Jezus Kristus ni z ljudmi občevar za kratek čas in zabavo, da bi kazal n. pr. svojo duhovitost ali ljudem imponiral, ne! njegovo občevarje z ljudmi je bilo neprestana dobrota. Vsem, s katerimi je prišel v dotiko, je izkazoval to ali ono dobroto, prijateljem in nasprotnikom, zdravil, tolažil, obujal mrtve, se usmilil ljudi v vseh njihovih, tudi v najneznatnejših in vsakdanjih potrebah, in vračal zdravje ljudem, ki se mu zato niso prišli niti zahvaliti. In delil je svoje dobrote vztrajno, neumorno pa z veseljem. Ljudje so bili časih tako sitni, nadležni in brezobzirni, da so se apostoli hudo jezili, Jezus pa je apostole pokaral, ne pa ljudi, ki so silili k njemu, da ozdravi njihove bolnike in blagoslavlja otroke, čeprav je bil utrujen in izmučen. Delil pa je dobrote ljudem zato, ker je imel vsakega za otroka božjega in svojega prijatelja. »On je dober,« tako je ljudstvo o njem sodilo in govorilo. Podal se je na križev pot, ko je svojim učencem zapustil kot svoj testament besede: »Ljubite se medseboj kakor sem vas jaz ljubil!« in ko je na križu zatisnil oči, je umrl z zavestjo, da ni nobenega zapustil, kateremu ne bi bil kaj dobrega storil.

Jezusovo občevarje z ljudmi je bilo 3. ljubeznjivo.

Ljubeznjivost, kakšna ljubeznjiva beseda! Kako malo je danes ljubeznjivih značjev! Ljubeznjiv je tisti, ki se nasproti vsakomur spoštljivo in prijazno vede, se pristrčno zanima za bol in veselje bližnjikovo, mu skuša postreči, kjer le more, potrpi s slabostmi bližnjikovimi, kaže povsod veliko skromnost, odneha, če le more, graje, kadar je potrebna, ne pretira. Ljubeznjivost človeka najbolj diči, ljubeznjivost vse preмага, ljubeznjivost je zlasti najlepši kinč mladega človeka.

Kako je bil ljubeznjiv Izveličar! On ni bil nikoli, kakor pravimo, pust, ni učil kakor profesor in ni bil enostransk, kakor smo navadno ljudje, ki le za svoj poklic živimo. On je s svojimi govori vse pridobival, bili so razumljivi najpreprostejšim ljudem, otrokom, zraven pa sveži, živahni, domači, pristrčni in vzlic temu najglobokejše modrosti. Tako more le govoriti, kdor je ljubeznjivega srca in duha. Kako se je Jezus zanimal za otroke, kako je bil mil nasproti grešnikom! Nečistnici, ki so jo pripeljali predenj, naj jo obsodi, pa je farizeje in njihove pristaše odpravil s tem, da jih je pozval, naj tisti vrže prvi kamenj nanjo, ki je brez greha — ti javni nečistnici je rekel le: »Ženska, kje so tisti, ki so te tožili? Ali te ni nihče obsodil?« »Nihče, Gospod,« je reva odgovorila. Reče ji Jezus: »Pa te tudi jaz ne bom obsodil; pojdi in nič več ne greši!« To je ljubeznjiva resnoba, kakršne

je bil le Jezus, sam Bog, zmožen! VOčenaš je postavil tudi prošnjo na vsakdanji krun — tako se je zanimal tudi za naše telesne potrebe. In kako je bil hvaležen, če mu je kdo storil majhno prijaznost! Ko je neka žena razlila po njem dragoceno mazilo in so se nekateri jezili nad toliko potratnostjo, je Gospod odgovoril: »Pustite jo, dobro delo je storila. Kar je imela pri roki, to je storila: resnično, povem vam, kjerkoli se bo oznanjal ta evangelij po celem svetu, se bo povedalo tudi, kar je ta žena meni dobrega storila!« Ni se sramoval solza, nobena bolečina mu ni bila tuja. Res ljubeznjiv je bil do konca, ljubeznjiv, ker je ljudi ljubil, kakor pravi apostol, čez mero in brez prestanka.

Čemu smo toliko o tem napisali? Marsikdo bo zopet rekel: to je preveč pobožno, spada morebiti bolj drugam. Pa saj v tem slučaju ni res. Mladenci preveč zanemarijajo to plat svojega življenja: dostojno, ljubeznjivo, zgledno in koristno občevanje s soljudmi. Če je pa kaj vstanu jih nagibati, da saj začno premišljevati o tem, kako je potrebno, da dajo svojemu občevanju v javnosti drugačen, lepši pečat, je to gotovo najbolj vstanu vzgled na našem Gospodu. In naš Gospod je dal vzgled tudi našim fantom, kako naj se vedejo nazunaj in kakšne čednosti naj jih vodijo v dotiki s tovariši in drugimi ljudmi, ki živijo in delujejo z njimi. O življenju našega Gospoda pa sme in tudi mora dandanes govoriti vsak list, ki hoče biti vzgojnega pomena, naj bo potem bolj nabožnega ali bolj posvetnega značaja. O življenju našega Gospoda se sploh veliko premalo govori. To je gotovo, da ima to velik vpliv na naše mladeniče in gotovo bo velike koristi za marsikaterega, ki se resno prizadeva izboljšati svoje življenje.

Na Gospodu lahko najbolj spoznamo, da ljubeznjivost značaja, dobrotljivost srca in spodobnost vedenja najbolj soljudi pridobiva. »Vsem ljudem se je prikazala ljudomilost našega Boga in Izveličarja, da pravično, pobožno in trezno živimo v tem svetu.« Tega je tudi našim mladeničem treba. Potem se bodo opilile marsikatero robotosti, ki se danes še opazujejo in imelo bo mladeniško delo velike uspehe za krščansko izobrazbo vsega našega ljudstva.

Še enkrat: tega nam je v občevanju s soljudmi v svrhu dosege naših lepih ciljev najbolj treba: ljubeznjivosti značaja, dobrote srca in spodobnosti vedenja. In za to nam je najboljši in za mlado srce tudi najvplivnejši zgled Izveličar.

Telovadba in abstinenca.

(Govoril pri shodu vaditeljev telovadnih odsekov Andrej Kalan.)

Povabljen od vodstva telovadnih odsekov sem s posebnim veseljem prevzel današnji govor, ker vidim pred seboj zbrane mladeniče po letih, a može po razumu, volji in dejanjih.

Vi ste vodniki telovadnih odsekov, vi ste obenem telovadnih odsekov mučeniki. Vsak izmed vas je mnogo delal, mnogo se premagoval, mnogo trpel za telovadno organizacijo, za svoje brate telovadce. Takim možem, po delih dozorelim, po trpljenju izkušenim izrekam svoje globoko spoštovanje! Rad sem prišel med vas s svojim govorom o abstinenci, o zdržnosti in zmernosti v alkoholnih pijačah.

Govorniki o abstinenci nismo posebno apetitni, posebno dobro došli. Proti sebi imamo povsod vso vzgojo, narodne običaje, pивske razvade, predsodke in premoč kapitalizma, ki si gradi zlate gradove na razvalinah ljudske sreče.

Zato smo agitatorji za abstinenco čestokrat glas vpijočega v puščavi, tuji med svojimi, ki pridemo med domače, pa nas ne marajo vsprejeti.

Med vami pa, vrli voditelji telovadnih odsekov, sem domač, med svojimi, kajti telovadba in abstinenca sta druga drugi pogoj: brez zdržnosti ali vsaj treznosti je obstoj in napredek telovadbe nemogoč. Namen telovadbe je:

Zdravje, razvedrilo, izobrazba, krepost. Te namene bodo telovadci dosegli le z zdržnostjo ali treznostjo. In uprav to dokazati je namen mojim besedam.

I. Zdravje je najdražje blago, najbolje ga ve ceniti, kdor ga nima, najmanj ga pa ceni mladost, ker ga ima v izobilju. Telovadci pa kažete svojo zrelost, da ceniti znate zdravje že v svoji mladosti.

1. Za zdravje treba pred vsem tečn e h r a n e. In tu a) se takoj alkohol pokaže kot sovražnik. Alkohol pokvari želodec in obisti in srce in živce in alkoholistu priskuti hrano. b) Alkoholizem je pa zlasti zaradi tega nevaren v tem pogledu, ker ga imajo ljudje splošno za močno hranivo. Pijača daje moč in greje in krepi človeka. To je predsodek, ki še skoro neomejeno vlada v javnem mnenju. Temu nasproti treba vpiti in z žeblijem pribiti, da je veda dokazala ravno nasprotno. Kot hrana ima alkohol silno majhno vrednost. Moka na noževi špici ima več hranila v sebi, nego liter piva. Veda je dognala, da alkohol ne greje, alkohol le prežene gorkoto iz notranjega telesa na zunanjo kožo, kjer hitreje izhlapi in zato čuti človek na videz nekaj gorkote, pa to je ono, ki se od njega poslavlja in mu zapušča mrz, kar za telo pomenja bolezen oziroma

smrt. Dokaz za to so alkoholisti, ki najhitreje zmrznejo, dokaz za to so rabili sedaj že manj zdravniki alkohol pri veliki vročini bolnikovi. Veda torej trdi, da je laž, če kdo pravi, da je alkohol hranivo, da greje in da krepi človeka. Na tem se ne da nič premakniti, pri tem ni dovoljeno nič mešetariti!

2. Zdravje spodkopujejo razne bolezni. Za botra jim je mnogokrat alkoholizem. Bolezni na želodcu, na srcu, na živcih pospešuje alkohol. On pa privablja tudi druge bolezni, alkoholist s slabim želodcem, z bolnim srcem, z napojenimi možgani je plen raznih bolezni, vzlasti nalezljivih, in njih zdravljenje je težje, vsaka operacija bolj nevarna. Kloroforma, ki ga dajejo zdravniki poduhati bolniku na operacijski mizi, alkoholizem srce ne prenese. Sloveči dunajski kirurg dr. Lorenz je dejal: »Za delo potrebujem jasne glave, trdnih mišic in krepkih živcev. Zato sem abstinent, da morem izvrševati točno svoje delo.«

Tako recite tudi vi telovadci: Za telovadbo potrebujem jasne glave, trdnih mišic in krepkih živcev, zato hočem biti abstinent!

II. Drugi namen telovadbe je razvedrilo.

Splošen je predsodek med ljudmi, da ga ni veselja, ne zabave, ne razvedrila brez pijače. Zabava in pijača sta mnogim istovetna pojma.

Prvi, ki ste temu predsodku napovedali boj, ste vi telovadci.

Koliko zabave, koliko kratkega časa, koliko blaženega veselja imate vi velikokrat brez pijače pri svojih vajah, pri svojih javnih nastopih, pri svojih shodih. Ti so vam dokaz, da za razvedrilo ni treba brezpogojno pijače, da za zabavo ni treba brezpogojno gostilne. V tem tiči velik pomen telovadbe za abstinenco gibanje.

In kakšno je razvedrilo pri alkoholu?

Jaz ne tajim, ker nočem nikomur delati krivice, krivice tudi alkoholu ne, čeprav ga črtim iz vse duše, da alkohol napravlja človeku neko vrsto razvedrila, da ga omamlja, da razveseljuje človeško srce. In jaz bi iz srca privoščil vsakemu tako razvedrilo, ko bi ne imelo toliko drugih nevarnosti in žalostnih posledic za seboj.

Odkod pa ti žalostni obrazi, te starčkov poteze pri mladih ljudeh? Odkod pa surovost, odkod sovraštvo, pretepi, poboji, kazni, ječe, solze, beraštvo med našo mladino? Ali ne veliko v pretežni večini od razvedrila, veselja, zabave, ki jo ljudje iščejo v alkoholu? Ali ni tako razvedrilo predrago, ker se plačuje z zdravjem in življenjem toliko nadebudnih mladeničev? Neki moj znanec je šel proučevati gospodarske razmere na Dansko. Ta dežela je bila v sredi 19. veka na robu go-

spodarskega propada, ker je bila prepojena z alkoholizmom. Vžgali pa so prijatelji naroda bakljo abstinence, ljudstvo se je ob tem ognju streznilo in danes vlada v deželi bogastvo in sreča in zadovoljnost. Opisal mi je tudi nadalje, kakšno je tam razvedrilo. Zdelo se mi je, da slišim pripovedovati pravljico, kakor jih beremo v »Tisoč in ena noč«. Stopil je v gostilno. Tam je bilo malo ljudi. Na mizi je bil kruh, sir, surovo maslo, med, sadje, voda, tu pa tam kaka osminka piva. Ko je on naročil in izpil vrček piva, dejali so ljudje: To je tujec!

V nedeljo zjutraj je videl, kako so hiteli iz mesta pismonoše, obloženi s kupi časnikov po okolici. Stopil je za njimi v hišo, v hlev, v stanovanje hlapcev. Vse snažno, praznično. V stanovanjih je našel ljudi pri knjigah in časnikih. Hlapci imajo tam svoje knjižnice in med knjigami tudi svojo hranilno knjižico. Dopoldne po službi božji so čitali, popoldne so imeli telovadne vaje, shode, kjer so se razgovarjali o tem, kar so čitali. Tu so doma ljudska vseučilišča. Zvečer ob devetih nikjer nič več živega, zjutraj ob štirih že vse pri delu.

In moj prijatelj, ki ni abstinent, je dejal: Kdor ne verjame, kaj pri narodu stori abstinence, ta naj pride na Dansko gledat to spremembo! — Res, takih zabav, takega razvedrila treba zlasti mladini!

Spoštovani telovadci voditelji! Ali je to mogoče samo na Danskem, ali ne tudi na Kranjskem in sploh po Slovenskem! In vi ste s tem že pričeli, morda nezavestno, a dejansko vsekako. Delajte v tem smislu naprej zavedno, in vaši odseki bodo vzorodseki in bodo kvas za vse druge! Torej s pravi razvedrilom na resno delo!

III. Tretji namen telovadbe naj je izobrazba.

Nevednost je najdražja reč na svetu. Ako hočemo kaj veljati, moramo kaj znati. Zato pa treba pred vsem jasne glave, in jasnost nam iz glave preganja alkoholizem.

Ne rečem, da alkoholist ni kdaj dovtipen, šegav, toda razumnega jasnega mišljenja in govorjenja boš pri njem iskal zaman. Do izobrazbe pa pridemo le po doslednem razmišljanju in delovanju.

Alkoholist ne kaže nobenega smisla, nobenega veselja, nima nobenega časa za svoje izobraževanje. Da le doseže kozarec, pa je zadovoljen, res pravi »zadovoljni Kranjec«!

Alkoholist pa ovira in onemogočuje izobrazbo tudi s tem, da je kriv zaroda, ki je top, nenadarjen, duševno omejen. In s tem se v kulturnem oziru najbolj pregreši proti svojemu narodu in proti svoji lastni družini.

Feničani so nekaj svoje otroke žive darovali Molohu v njegovo razbeljeno žrelo. To je bilo nekaj ostudnega. Toda alkoholo-

listi so v tem oziru še slabši, ker nesrečni otrok je v Molohovem žrelu v par trenutkih izdihnil, otroci alkoholisti pa se vlačijo topi na duhu in bolni na telesu celo življenje kakor tajne sence, in dokazujejo, kakšno prokletstvo jim je v delež od tistih, ki so jih morda ljubili, a v svoji nevednosti in propalosti privedli v tako nesrečo.

Alkoholist je sploh nesposoben za izobrazbo, nesposoben tudi za vsako organizacijo.

Belgijski socialni demokrat Vanderfelde piše o delavcih v Heggenaus: Uživanje alkohola je med temi delavci strašno razširjeno. Delodajalci to podpirajo. Takih delavcev ni mogoče organizirati.

Alkoholist je nesposoben za vsako socialno delo. On ima smisel samo zase, čuta skupnosti, odgovornosti tega on nima. Zato boste tudi iz svoje skušnje pri odsekih mi pritrdili, da mladeniči alkoholisti, tudi če sicer niso napačni, nimajo trajnega obstanke v vaši organizaciji; koder pa kakega takega imate, gotovo imate ž njim mnogo križev.

Lansko leto so imeli ameriški Slovenci shod v Pittsburgu pri K. S. K. J. Med drugimi je na tem shodu govoril tudi naš rojak dr. Švegelj, konzul v Ameriki. Kot prijatelj, dragi rojaki, je dejal, vas svarim pred saloni, to je pred gostilnami. Vaši gospodarji bodo vam sicer prigovarjali, vam dajali predujeme, toda nikar jih ne poslušajte! Zanje je dobro, da hodite v salone, za vas je slabo. Ako boste hodili po gostilnah, ostanete neizobraženi, izgubite svojo svobodo in boste vedno kakor sužnji robovali vašim gospodarjem. Omenim vam, da so samo nemški pivovarnarji v Ameriki zložili skupaj 7 milijonov šilingov za boj proti temperenclerjem, abstinentom. — Tako naš rojak tudi vas spodbuja; ogibajte se posedanja po gostilnah, ako hočete napredovati v izobrazbi! V omiki, v znanju je naša moč. Izobraženi bomo imeli smisel za velika vprašanja, kjer se gre za naš obstanek.

Jaz nisem poslanec in zato nimam torbe na ustih glede socialnega vprašanja za naš kmetijski stan. Zato pa lahko rečem: **Gostilna in po gostilnah omamljeni so kmetje odklonili načrt za socialno zavarovanje** in s tem pritrdili socialnim demokratom, da bo kmet takrat srečen, kadar ne bo imel nič več svoje zemlje. Zagovarja jih samo to, da niso vedeli, kaj so delali, ker niso bili dovolj poučeni, pa preveč nahujskani. To pa se jih je prijelo, ker je mnogim alkoholizem precej omejil njih jasno glavo in njih značajnost.

Nesite, dragi prijatelji, idejo socialnega zavarovanja seboj kot eno izmed rešilnih del za naš kmečki stan. Ako bodo kmetje socialno zavarovani, premagali bodo svo-

jega najhujšega sovraga, socialno demokracijo, in bodo ostali gospodarji na svoji zemlji; ako se to ne izvede, bodo padli kakor zrelo jabolko v žrelo socialne demokracije. Rod, katerega vi vzgajate, trezen izobražen rod bo imel smisel za taka velika vprašanja in jih bo tudi rešil z moško razsodnostjo in požrtvovalnostjo!

IV. Telovadba ima končno za svoj namen gojiti med svojimi člani krepost.

Mi smo zavedni katoličani in kot taki imamo svoje dolžnosti do Boga, do Cerkve, do domovine, do družine, eden do drugega.

To zastavo dvigate, dragi prijatelji, visoko, ponosno, z velikim samozatajevanjem po svojih telovadnih odsekih. Očitno spoznavate svoje krščanstvo pred Bogom in svetom. Zasmeh nasprotnikov vam ni mar.

V tem boju pa bote le tedaj vztrajali, ako ste trezni.

Alkoholizem namreč ubija krepost, on kraje mladeničem jasne oči, cvetoč obraz in poštenje iz duše, mladenkam jemlje sramežljivost, možem in ženam kraje alkoholizem zakonsko zvestobo, očetom in materam jemlje ljubezen in skrb za otroke, razkraja in razdružuje družine in donaša gorje in nesrečo v vsako hišo, kjer vlada. Alkoholizem hujska stariše proti otrokom, brata zoper brata, soseda zoper soseda, vasi zoper vasi, on razkraja človeško družbo in jo izroči v plen njenim največjim sovražnikom.

Vi pa bijete tudi boj za krepost, za pošteno krščansko življenje. Vi nečete, da se človeška družba razkroji, vi hočete, da se vedno tesneje in z jasnejšimi cilji združuje, ker ste prepričani, da le v družbi, le v edinstvi je moč, zato si ustanavljate razna društva in v teh društvih ste kakor pravi krščanski demokratje vse enaki; tisti več velja, kdor je vrednejši, spodobnejši, boljši in krepostnejši.

Vi se imenujete med seboj bratje. Kako lepa, kako pomenljiva beseda!

Bratje si bodite v delu, bratje v trpljenju, bratje v ljubezni, v medsebojnem potrpljenju, potem si bote bratje tudi v veselju, v sladki zavesti, da niste zastonj živeli. Ustvarili si bote svoje domove, pripravili svoje ognjišče, privabili vanje svoje družice in mlad zarod zdrave vaše dece igral se bo okrog vas in blagoslov božji bo očiten nad delom vaših rok.

Zato pa treba žrtev, zato treba treznosti, zato treba abstinence v vaših vrstah! Tedaj bo vaša zmaga popolna, ker ne boste zmagali samo nasprotnih sovražnih sil, zmago bote obhajali sami nad seboj, nad strastmi, ki vas ponižujejo in nad napačnimi potrebami, ki druge vpregajo v jarem suženjstva. Zdravi, veseli, izobraženi in krepotni bote napredovali, in ta napredek bo merilo, vaše sreče in sreče našega naroda!

Devica Marija v Polju.

Okrožje. Okrožna seja se je vršila 2. oktobra 1910 popoldne v Društvenem domu, ob navzočnosti zastopnikov iz D. M. v Polju, Zaloga, Zadobrove, Sv. Helene, Hrušice, Št. Jakoba. Dol. Sostro, Šmartno in Moste niso bili zastopani. Br. predsednik otvori sejo in naznani sledeči dnevni red: 1. Branje zapisnika zadnje seje. 2. Poročilo predsedstva. 3. Skupno obhajilo. 4. Zimska sezona. 5. Slučajnosti.

I. Zapisnik se prebere in odobri. II. Br. predsednik poroča, da se je okrožje udeležilo otvoritve Društvenega doma v Domžalah s 89. člani v kroju. — Ustanovil se je tudi nov „Orel“ v Zalogu, kjer je bila javna telovadba in pa ustanovni govor. III. Br. predsednik predlaga, da naj bi si okrožje izbralo en dan za skupno sv. obhajilo in ta naj bi bil praznik svetega Jožefa. Sprejeto. IV. V zimski sezoni se imajo vršiti redni sestanki pri vseh odsekih. Kako in kdaj, pa naj vsak odsek sam določi kakor mu bolj kaže. Mladeniški okrožni sestanki pa naj se vršijo v D. M. v Polju. Ker pa za mesec oktober še ni prostora radi zidave novega doma, se prične dne 20. novembra ter se vrši dalje vsako tretjo nedeljo v mesecu, in sicer nepreklicno. Naj torej vsi odseki gledajo na to, da ta dan ne bodo priredili kake igre ali kaj podobnega. Obvezani so vsi člani se udeležiti teh tečajev. Sprejeto. Pri odsekovih kot okrožnih sestankih se obdeluje I. poglavje Zlate knjige in Mladeniške organizacije. V. Odseki naznanijo število k vojakom potrjenih članov, in sicer: D. M. v Polju 3, Hrušica 1, Sveta Helena 3, Zalog 2, Moste 1, Sostro 2, Dol 1, skupaj 13 fantov. Iz Zadobrove, Šmartna in Št. Jakoba ni bil nobeden potrjen. Ker ni posebnega se seja vaditeljskega zbora opusti. Načelnik opozarja na to, da naj odseki dobro vežbajo redovne vaje. Seja se zaključí.

Radoljica.

Okrožje. Sklepi 7. okrožne seje 23. avgusta: 1. K glavnim okrožnim sejam naj se vedno vabijo zastopniki podružnice Slovenske Dijaške Zveze za Gorenjsko. 2. Okrožje je poslalo predavatelja k odseku v Podbrezje 21. avgusta, predaval je akademik br. Jan Avsenek o sociologiji. Glavna okrožna seja 25. septembra v Radovljici: Predsednik br. Murnik poroča: Noben odsek doslej še ni naznanil svojega delovanja in izrazi željo naj odsekovi odbori redno poročajo okrožju o odsekovem delovanju, odborovih sejah, predavanjih in telovadbi. Vse dobre in slabe lastnosti vsakega odseka mora vedeti okrožni odbor, da more svoje odborovo delo pravilno reševati. K zapisniku posameznih sej omenja sledeče: 1. Predavanja so se vršila v Radovljici in v Podbrezjah. — 2. Vaje za posamezne odseke se niso še določile; to pa zato, ker posamezni odsekovi vaditeljski zbori niso obvestili okrožja o njihovem mnenju, zato je bilo potrebno, da se vršijo mesečni sestanki vaditeljev. 3. Discipline manjka pri odsekih! Opominja resno brate, naj strogo drže na to, kar so dolžni! — 4. Tržiški odsek ni več pri radovljskem okrožju. — 5. Vaje trobentačev in telovadcev so bile zaporedom vsako nedeljo v Radovljici, a žal, da k temu mnogi odseki niso poslali svojih zastopnikov. — 6. V kratkem se pričnejo pri odsekih revizije, zato je se prosijo vaditelji odsekov, naj bodo nanje pripravljeni. — 7. V zimski sezoni naj se vršijo predavanja, za kar naj se porabi „Zlato knjigo“ in poslovnik naše telovadne organizacije; razlaga naj se telovadnem teoriji redovnih in prostih vaj. — 8. Pri seji Z. O. na Brezjah so bili odseki častno zastopani, razun odseka na Breznici, za katerega se določi revizijo na dan 9. oktobra. — 9. Naprosi se br. Mikelj za predavanje o potovanju v Jeruzalem, kar obljubi. Naprosijo naj se gg. župniki in kaplani za predavanje v zimski sezoni. — 10. Vaditelji odsekov naj izrazijo glede skupnih vaj za orodje svoje mnenje tekom 14 dni. — 11. Br. Mikelj predlaga, naj sestavi okrožje svoj pevski zbor. Naroči se br. Mikelju, da zbere primerne pesmi in jih naznani okrožju. Brat predsednik se zahvali za lepo idejo in poudarja, da to znači korak naprej v našem razvoju. Naprosi brata

zapisnikarja medic. Mateja Justina, naj sporoči pri seji D. S. Z. zahvalo br. akademikom za sodelovanje pri odsekih in naj naprosi, da tudi v bodočih počitnicah posvetijo svoj prosti čas za sodelovanje pri odsekih. Opominja še enkrat vse brate predsestnike in vaditelje, naj se držijo sklepov in določenega dela za zimsko sezono. Druga glavna okrožna seja se vrši v Kamnigoric. Zaključí sejo, na to se vrši telovadba. — Končno se pošlje Z. O. v Ljubljani resolucijo, tičejo se tečaja, ki bi se bil imel vršiti 25. avgusta v Radovljici.

Savinjsko okrožje.

Okrožje. 2. oktobra se je vršila seja savinjskega okrožja v Petrovčah—Grizah. Važnejši sklepi so sledeči: 1. Poročila: Nabavil se je tajniški, blagajniški in opravični zapisnik za okrožje ter štampilja. — Odsekom se je za poravnano naštetih nabav in poravnano tiskovnih in poštnih stroškov doposlal račun. Do danes sta razun petrovškega poravnala račun še samo šentjurski in dobruski odsek. — Opaža se, da fantje izgubljajo veselje do telovadbe. Temu treba protidelovati. Načelniki in vaditelji odsekov bi radi, tako se opaža, vse vaje naenkrat predelali. To ne gre in se s tem vzgojuje netočnost in površnost. — Poročila I. in II. odborove seje, poslanega od okrožnega tajništva posameznim odsekom, se skoro nikjer ni prebralo. Tudi ni k današnji seji vkljub naročilu noben zastopnik prinesel prepisa sej. Sploh pa od zadnje okrožne seje (31. majnika) do danes razun šentjurskega noben odsek ni imel odborovih sej. Telovadilo se je v šentjurskem in šentpeterskem odseku, v zadnjem precej redno. — Splošna sodba o stanju okrožja: od zadnje seje skoro nobenega dela. Vzroki: 1. poletno delo na polju; 2. velike okrožne prireditve, zlasti v Petrovčah; 3. ponekod mlačnost in brezbržnost. — II. Sklepi: 1. Odseki, ki še niso poravnali računa za okrožne poslovne stroške, naj to nemudoma storijo. 2. Okrožna mladinska organizacija začne z nabiranjem prispevkov za okrožni sklad. V ta namen se določi predvsem K 20— od čistega dobička okrožne prireditve v Petrovčah 18. septembra kot temeljni okrožni sklad. Okrožje se prosi, da se pri svojih mesečnih računskih zaključkih in prireditvah spomni okrožnega sklada ter darujejo vsaj kako malenkost. 3. Okrožni blagajnik vodi o teh prispevkih natančni zapisnik ter mora o stanju blagajne poročati pri sejah mladeniške, pa tudi dekliske okrožne organizacije. 4. O uporabi sklada sklepa odbor za skupne zadeve mladeniške organizacije v Sav. dol. 5. Ponovno se poudarja odsekom, da je dolžnost predsednikov in načelnikov odsekov, udeležiti se okrožnih sej. Ako so zadržani, pošljejo zastopnike, oziroma se opravičijo. 6. Ko se okrožna seja razpiše, pošlje vsak odsek prepis tajniškega zapisnika zadnjih odborovih sej (to je sej, ki so se vršile od zadnje okrožne seje do nanovo razpisane seje) in prepis telovadne statistike vsaj dva dni pred okrožno sejo okrožnemu tajniku, ki sestavi za sejo poročilo o delu odsekov. 7. Z današnjim dnem se začne redno delo v odsekih. Telovadba bo, vsej za sedaj, najmanj enkrat na teden. Dan in uro tedenskih vaj naj sporočijo odseki takoj okrožnemu načelniku. 8. V zmislu sklepa šeste seje Zvezine na Brezjah dne 4. septembra (glej „Mladost“ III. št. 15., str. 425.) se naroča odsekom, da kolikormogoče pogosto prirejajo „fantovske večere.“ Na teh se naj obravnava v prvi vrsti „Zlata knjiga“ in „Mladeniška telovadna organizacija“, tako da se predela in razlaga vsako poglavje posebej, pa par vprašanj vsak tak večer. 9. Po tem pa se sklene soglasno, da naprosi okrožni odbor S. O. enega naših poslancev, ki naj izposluje od štajerskega deželnega šolskega sveta stroga določila, da se šolsko mladino sme pripravljati in tudi ne uporabljati za nobeno javno prireditev in da strogo postopa proti učiteljem in starišem, ki bi storili kaj takega. 10. Mladino, izstopivšo baš iz šole, pa naj voditelji odsekov prekoprej pridružijo Orlovi organizaciji. 11. Voditelji odsekov naj skrbijo, da dobi mladina večje veselje do telovadne organizacije. O tem v kratkem poda okrožni tajnik obširen referat. 12. V odbor za skupne zadeve

S. okr. org. izvoli Orlovo okrožje šest članov: Majcen L., Celje, Drev A., Petrovčec-Zalec, Goršek A., Griža, Dimec J., Sentspeter-Sentpavel, Čulk Karol, Gomilsko-Sentjur. 13. Zveza Orlov priredi začetkom meseca novembra okrožno tedenski vaditeljski tečaj v telovadnici v Petrovčah. Tečaj je obvezen za okrožne vadiatelje. Vabljeni so pa tudi telovadci. Poučevali bodo člani Zvezinega vadiateljskega zbora. Predpriprave oskrbi okrožnik tajnik.

Kamnik.

Mekinje. Dne 2. oktobra se je vršil pri nas občni zbor telovadnega odseka. Predaval je pri tej priliki brat Fr. Terseglav. Dal Bog, da bi padlo seme na rodovitna tla! Na to sledijo poročila iz katerih povzame naslednje: Predavanj je priredil odsek z današnjim 3, in sicer so predavali: br. dr. Lovro Pogačnik, dr. p. Gvido Rant in Fr. Terseglav. Sej je imel odsek 14. Več sklepov se je izpeljalo, nekaj pa le deloma. Izletov se je udeležil odsek v Radomljah, v Stranjah, Sent Urški gori, Domžalah, dalje Zvezne seje v Logatcu in na Brezjah, Tunjicah, sprejema prevzvišene gospoda knezoškofa v Kamniku, ravnotako sprejema doma in zvečer priredil knezoškofu podoknico in bakljado. Pogreba č. gosp. Podobnika župnika na Gojzdu smo se tudi udeležili. Med letom je umrl brat Janez Jan iz Godiča. Poročil se je podpredsednik brat Jože Košir, ki je podaril običajno fantovščino telovadnemu odseku. — Posnemanja vredno! — Mladeniškega tečaja v Ljubljani od 7. do 20. novembra 1909 se je udeležil odsek po 2 članih; tečaja v Kamniku dne 8. in 9. januarja po 11 članih. Pri Marijini procesiji šesto povelikonočno nedeljo je nastopil odsek v kroju. Skupnega svetega obhajila na Veliki Šmaren se je odsek udeležil polnoštevilno. — Rednih telovadcev je 38. Telovadilo se je 43 ur skozi celo leto. Povprečno je obiskavalo telovadbo 23 telovadcev, torej je bilo na leto prisotnih 1050 telovadcev. Telovadne orodje imamo: drog, bradljo in skok. — Pri volitvi novega odbora se soglasno izvoli predsednikom dosedanj predstnik br. Fr. Gams, načelnik br. Nikolaj Loboda. — Po občnem zboru se je sešel izvoljeni odbor k seji in sklenil, da se vrše zimski čas redni mesečni sestanki vseh članov ter se na teh sestankih redno razlaga „Zlato knjiga“. — Iz poročil je razvidno, da je odsek tekom leta razmeroma dobro deloval, toda upamo, da bo sedaj še veliko boljše, ker bomo v par tednih imeli na razpolago lepo in veliko dvorano in obenem telovadnico. Torej naprej na delo pa brez strahu de svojega cilja! Na zdar!

Obsavje.

Vače. Naš čili Orel šteje šele tri mesece svojega obstoja in vendar že 41 članov, ki so sami mladeniči iz boljših hiš. Doslej imamo že izgotovljenih 23 krojev. Trobentače imamo štiri. Prvi izlet smo naredili 11. septembra t. l. k otvoritvi Društvenega Doma v Trbovlje. Dne 25. septembra smo bili polnoštevilno navzoči pri predstavi v Moravčah, a 2. oktobra smo napravili izlet v prijazne Kandrše, kjer smo se med poštenimi kmeti zabavali. Kljub viharju in gromu naš Orel vztrajno reže zrak, ne meneč se za skovik sov in čvrčanje vrabičev.

Zagorje ob Savi. Dragi bratje, gotovo mislite, da smo že v Zagorju popolnoma zaspali, ker v »Mladosti« nič ne poročamo, pa temu ni tako. Naš telovadni odsek se je moral v začetku boriti tako za svoj obstanek, kakor mogoče malokateri odsek toliko. Toda hrabrost naših mladih Orlov je trdna kot skala, da je noben nasprotnik več ne premaga. Da pa naš odsek tako vrlo napreduje, se imamo zahvaliti našima častitima gospodoma kaplanoma Ant. Znidaršiču in Janezu Primarju. — Za zimski čas smo si naročili »Zlato knjigo« ter bomo pridno prebirali zlate nauke in se tudi po njih ravnali.

Za danes samo to kratko poročilo, da še živimo, drugič pa v kratkem kaj več o našem delovanju. Mi Orli, pa le pogumno naprej, da sad, katerega smo nasejali, obredi mnogo uspehov. Na zdar!

Vipava.

Št. Vid pri Vipavi. Po dolgem smo vendar nabrali nekaj poročil za »Mladost« o našem Orlu. Vedno kaka sprememba. Pred nedavnim časom zapustil nas je brat predsednik Ivan Rihar, ko je nastopil novo službo v Vipavi. Za njegovo neumorno delavnost in trud, ki ga je imel pri vseh naših organizacijah veliko, zlasti pri zadrugah, pri katerih je sodeloval z vso vnemo, mu kličemo na željo vseh župljanov: Bog ga živi in spremljaj z blagoslovom njegova dela na novi službi! — Odsek si je pred kratkem nabavil nov krasen drog, kateri je v pravo veselje našim mladim telovadcem. — Dne 25. septembra t. l. je priredil odsek veselico s sodelovanjem Bogomila, katera je vsestransko dobro uspela. Uprizorila se je narodna igra A. Medvedova »Stari in mladi«. V igri so nastopili po večini sami člani Orla, kateri so vkljub malo izkušnjam svoje vloge dokaj dobro izvršili. Zahvaljujemo se gosp. abiturijentu Žgurju iz Podrage za njegovo naklonjenost in trud, ki ga je imel pri učenju igre! Omeniti moramo naš vrli ženski odsek Bogomila, ki je v nastopu s svojim krepkim tamburaškim zborom veliko pripomogel do lepo uspele veselice. — Tem potom bodi izrečena najiskrenejša zahvala slav. odboru vipavske hranilnice in posojilnice, kateri je blagovolil podeliti zopetno podporo našemu telovadnemu odseku. Na zdar!

Rihenberg. Dne 2. oktobra je bil tisti zaželeni dan naših vrlih in neustrašenih fantov, ko se je ustanovil telovadni odsek Orel. K ustanovitvi je prišlo v kroju čez 60 bratov Orlov sosednjih odsekov: Batuje Selo, Dornberg, Prvačina in Velike Zablje. Hvala jim! Liberalci in njihovi Sokoli pa so se penili jeze. Prihruili so pred zborovališče in kot podivjane tolpe so kazali znano sokoisko in liberalno oliko: so rjovel, tulili, žvižgali, piskali, preklinjali, zmerjali, kolikor jim je njihova jeza dopustila. Orlu to nič ne škoduje. Vsi boljši mladeniči se bodo oklenili Orla. Pristopilo je 45 fantov telovadcev, ki se že pridno in vztrajno vadijo. — Predsednik našega Orla je vzoren posestnik Ivan Sever, načelnik pa France Čebren. — Zdaj si bomo napravili načrt delovanja v zimski sezoni. Delo je pri nas radi obsežnosti in raztresenosti župnije zelo težavno, vendar navdušenost in vztrajnost Orlov bo premagala vse težkoče. Ker smo najmlajši v okrožju, bomo morali združiti tehnično in organizatorično delo. Bratje Orli, krepko na delo! Na zdar!

Škocijan na Dolenjskem. Tu smo dne 2. oktobra 1910 osnovali Orla. Ustanovni shod je bil krasen. Posetilo nas je 32 uniformiranih telovadcev iz Sv. Križa pri Kostanjevici in Cerkelj pri Krški vasi. Pogled na te vrle brate iz domače dekanije nas še bolj navduši. V njihovem imenu pozdravi nove brate podnačelnik križevskega Orla brat Alojzij Bučar, v imenu križevskega izobraž. društva brat Janko Sedej, v imenu cerkljanskega gosp. kaplan Vadjal. Nato govori domači gosp. kaplan Anton Komlanec. Predno zaključí shod, ki mu predseduje predsednik izobraž. društva, zaigrajo tamburaši pod vodstvom gosp. kateheta Ivana Klavžarja. Zunaj izvajajo križevski in cerkljanski Orli pod načelstvom br. Andreja Komljanca proste vaje. V odsek je vstopilo 44 rednih članov, telovadcev 42. Dvorano nam je dalo na razpolago izobraževalno društvo, temu pa gosp. župnik. Začasno tehnično vodstvo je prevzel brat Ivan Klavžar. — Na zdar!